

Τράπεζα Θεμάτων Ιστορία Β' Λυκείου

GI_V_IST_0_13866

ΟΜΑΔΑ Α**ΘΕΜΑ 1****1.α.**

(1) Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (τρεις λέξεις περισσεύουν): μουσουλμάνος, χατζής, Ισλάμ, Ριάντ, Μεδίνα, Τζιχάντ, Εγίρα, Μέκκα.

Ο Μωάμεθ άρχισε να διδάσκει δημόσια μια νέα θρησκεία που ονομάστηκε _____, κατηγορώντας τους συμπατριώτες του ως ειδωλολάτρες. Για τον λόγο αυτό όμως ο Μωάμεθ εκδιώχθηκε το από τη _____ και κατέφυγε στη _____, όπου ίδρυσε μια κοινότητα πιστών. Το έτος αποδημίας του Μωάμεθ, που ονομάζεται _____, αποτελεί αφετηρία του χρονολογικού συστήματος των Αράβων. Μέσα σε μια δεκαετία ο Μωάμεθ κατόρθωσε να επιβάλει τη διδασκαλία του και να συνενώσει τις αραβικές φυλές, θέτοντας τέρμα στην πολιτική διάσπαση της Αραβικής Χερσονήσου. Οι πιστοί της νέας θρησκείας ονομάστηκαν _____.

(μονάδες 5)

Απάντηση: Ισλάμ, Μέκκα, Μεδίνα, Εγίρα, μουσουλμάνοι

(2) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση.

(μονάδες 5)

1. Στα τέλη του Μεσαίωνα η πλειονότητα του ρωμαιοκαθολικού κλήρου είχε εξαιρετική μόρφωση.

2. Η ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης και η απομάκρυνση των Λατίνων οφείλεται στον στρατηγό της αυτοκρατορίας της Νίκαιας Αλέξιο Στρατηγόπουλο.

3. Οι Οθωμανοί πριν την Άλωση της Κωνσταντινούπολης οικοδόμησαν στις ευρωπαϊκές ακτές του Βοσπόρου το φρούριο Ρούμελη –Χισάρ.

4. Ο αναγεννησιακός άνθρωπος θεωρεί ασήμαντο τον ρόλο της εκπαίδευσης.

5. Τη φαντασία των Ευρωπαίων για τις χώρες της Ανατολής είχε εξάψει ο Έρασμος, σημαντικός εκπρόσωπος της ανθρωπιστικής κίνησης.

Απάντηση: 1-**Λάθος** (η πλειονότητα του κλήρου, κυρίως του κατώτερου, ζούσε μέσα στην αμάθεια), 2- **Σωστό**, 3-**Σωστό**, 4- **Λάθος** (η εκπαίδευση κατείχε σημαντική θέση στη ζωή του αναγεννησιακού ανθρώπου , βλέπε και «καθολικός άνθρωπος»), 5- **Λάθος** (τη φαντασία των Ευρωπαίων είχε εξάψει και το έργο του Μάρκο Πόλο, *Βιβλίο των θαυμάτων*).

1.β. Να εξηγήσετε τη σημασία των ακόλουθων ιστορικών όρων: πάροικοι, Ένδοξη Επανάσταση

(μονάδες 8+7=15)

πάροικοι: Οι πάροικοι ήταν αγρότες εξαρτημένοι από κάποιον ισχυρό γαιοκτήμονα. (Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 207 του σχολικού βιβλίου) Οι πάροικοι ήταν δεμένοι με τη γη ή είχαν προσωπική εξάρτηση από τους κυρίους της.

Ένδοξη Επανάσταση: Το 1688 με την Ένδοξη Επανάσταση η αγγλική αστική τάξη κατόρθωσε να επικρατήσει στην πολιτική σκηνή επιβάλλοντας τη συνταγματική μοναρχία και τον κοινοβουλευτισμό. Έκτοτε η χώρα αυτή θα αποτελέσει τον πόλο έλξης των ανθρώπων εκείνων που απεχθάνονται την απολυταρχία και θέλουν να ζήσουν σε συνθήκες φιλελευθερισμού.

(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 162 του σχολικού βιβλίου)

ΘΕΜΑ 2

2.α Ποιο ήταν το πολιτικό και ιδεολογικό κλίμα μέσα στο οποίο εκδηλώθηκε η Τέταρτη Σταυροφορία;

(μονάδες 12)

Στα τέλη του 12ου αι. η πολιτική ατμόσφαιρα στην Κωνσταντινούπολη ήτα βαριά. Το Βυζάντιο είχε απειληθεί σοβαρά από τους Νορμανδούς και οι σχέσεις με τους Βενετούς ήταν οξυμένες, ενώ ο Γερμανός αυτοκράτορας Ερρίκος ΣΤ' επεξεργαζόταν επεκτατικά σχέδια σε βάρος της Αυτοκρατορίας. Η πολιτική, στρατιωτική και οικονομική αδυναμία της Αυτοκρατορίας ήταν εμφανέστατη. Μέσα σ αυτό το κλίμα εκδηλώθηκε η Τέταρτη Σταυροφορία.

Η ιδέα της Τέταρτης Σταυροφορίας ανήκε στο φιλόδοξο και δυναμικό πάπα Ιννοκέντιο Γ'. Ένα διάχυτο πνεύμα θρησκευτικότητας, ανάμεικτο με το ιπποτικό αίσθημα, πλαισίωναν έναν ασαφή και απροσδιόριστο σκοπό. Η ιδέα προπαγανδίστηκε στις χώρες της Δ. Ευρώπης και αρχηγός των φεουδαρχών ορίστηκε ο Βονιφάτιος ο Μομφερρατικός. Η Βενετία αποφασίστηκε να είναι τόπος συγκέντρωσης του στρατού. Προορισμός η Αίγυπτος ή η Συρία.

Σύμφωνα με τη σύμβαση που υπογράφηκε στη Βενετία τον Απρίλιο του 1201, η Γαληνότατη Δημοκρατία ανέλαβε, έναντι αμοιβής, να μεταφέρει με το στόλο της στην Ανατολή και να εφοδιάζει με τρόφιμα τα στρατεύματα επί ένα έτος.

(Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 69-70 του σχολικού βιβλίου)

2.β Να εξηγήσετε πώς ανακαλύφθηκε η Αμερική από τον Χριστόφορο Κολόμβο.**(μονάδες 13)**

Αντίθετα με τους Πορτογάλους, ο Χριστόφορος Κολόμβος (1451-1506), γενουάτης θαλασσοπόρος στην υπηρεσία του βασιλιά της Ισπανίας, πεπεισμένος για τη σφαιρικότητα της γης, ακολούθησε δυτική κατεύθυνση στα ταξίδια του (1492-1504) προς την ανατολική Ασία. Έτσι, όταν αποβιβάστηκε στο Σαν Σαλβαδόρ (1492), πίστεψε πως είχε φτάσει στις Ινδίες, πεποίθηση που διατήρησε και μετά την ανακάλυψη και άλλων περιοχών της κεντρικής Αμερικής κατά τα επόμενα ταξίδια του.

Σύντομα, όμως, στα 1507, ο φλωρεντίνος Αμέρικο Βεσπούτσι (1454-1512), θαλασσοπόρος στην υπηρεσία του βασιλιά της Πορτογαλίας, διαπίστωσε ότι οι περιοχές που είχε ανακαλύψει ο Κολόμβος δεν ανήκαν στην Ασία αλλά σε μια νέα ήπειρο, την οποία μάλιστα προσπάθησε να χαρτογραφήσει. Η νέα ήπειρος πήρε αργότερα το όνομά του.

(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 124 του σχολικού βιβλίου)

Επιμέλεια: Χαιρέτη Αγγελική